

Цebro Яна Ігорівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової, Сумський національний аграрний університет, м. Суми, тел.: (050) 593-03-41, e-mail: yanatsebro@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-1288-263X>

Єфремова Галина Леонідівна, кандидат педагогічних наук, доцент, зав. кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту, КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Суми, тел.: (066) 359-95-91, e-mail: angelgala@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-8364-4455>.

Івашина Людмила Петрівна, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту, КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Суми, тел.: (099) 445-74-58, e-mail: lyudaivashyna@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-5518-9889>.

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОГО БІЗНЕСУ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

Анотація. У статті розглянуто особливості трансформації інвестиційного менеджменту в умовах посилення соціальних викликів, зростання ролі сталого розвитку та поширення принципів відповідального бізнесу. Актуальність теми зумовлена потребою у переосмисленні ролі інвестицій не лише як економічного інструменту зростання, а як засобу досягнення соціальної справедливості, екологічного балансу та ефективного врядування. У роботі акцентовано увагу на взаємозв'язку інвестиційної політики з реалізацією соціальної політики держави та інтеграцією ESG-факторів (екологічних, соціальних, управлінських) у стратегічне планування компаній.

Проведено порівняльний аналіз моделей інвестиційного менеджменту у п'яти європейських країнах (Німеччина, Франція, Швеція, Польща, Італія), а також проаналізовано специфіку українського підходу у цій сфері. Окреслено різні рівні участі держави у формуванні інвестиційного середовища: від високої централізації (Франція, Польща) до переваги ринкових механізмів із соціальною інтеграцією (Швеція, Німеччина). Розкрито роль фінансових ринків, державних програм, громадського сектору та кооперативних структур у забезпеченні соціально значущих інвестицій. Особлива увага приділена практиці соціального інвестування, використанню зелених і соціальних облігацій, діяльності пенсійних фондів та державних інвестбанків.

У контексті українських реалій досліджено бар'єри на шляху впровадження ESG-принципів, зокрема інституційну нестабільність, обмеженість інструментів фінансування, низький рівень корпоративної

соціальної відповідальності. Водночас визначено потенціал державного сектору, міжнародних партнерств та громадських ініціатив у трансформації інвестиційного середовища. На основі досвіду країн ЄС запропоновано стратегічні напрями вдосконалення інвестиційної політики України, серед яких: посилення ESG-орієнтації, розвиток соціального підприємництва, прозорість звітності, підтримка малого і середнього бізнесу через соціально орієнтовані інструменти фінансування.

Ключові слова: інвестиційний менеджмент, соціальна політика, відповідальний бізнес, сталий розвиток, соціальне інвестування, соціальна відповідальність, європейський досвід.

Tsebro Yana, PhD of economic sciences, associate professor, associate professor of the department of management named by Professor L.I. Mykhaylova, Sumy National Agrarian University, Sumy, tel.: (050) 593-03-41, e-mail: yanatsebro@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-1288-263X>

Yefremova Halyna, PhD of pedagogical sciences, associate professor, head of the department of pedagogy, special education and management, Sumy, tel.: (066) 359-95-91, e-mail: angelgala@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-8364-4455>.

Ivashyna Liudmyla, PhD of science in public administration, associate professor, associate professor of the department of pedagogy, special education and management, Municipal institution Sumy Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education, Sumy, tel.: (066) 359-95-91, e-mail: angelgala@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-8364-4455>.

INVESTMENT MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF SOCIAL POLICY IMPLEMENTATION AND RESPONSIBLE BUSINESS: UKRAINIAN AND EUROPEAN EXPERIENCE

Abstract. The article examines the transformation of investment management in the context of growing social challenges, the increasing importance of sustainable development, and the widespread adoption of responsible business practices. The relevance of the topic is driven by the need to reconsider investments not only as a tool for economic growth but also as a means to achieve social justice, environmental balance, and effective governance. The study emphasizes the interconnection between investment policy, the implementation of social policy, and the integration of ESG factors (Environmental, Social, and Governance) into companies' strategic planning.

A comparative analysis of investment management models in five European countries (Germany, France, Sweden, Poland, and Italy) is presented, along with an examination of Ukraine's specific approach in this area. The article outlines varying degrees of state involvement in shaping the investment environment—from high centralization (France, Poland) to predominantly market-based mechanisms with integrated social responsibility (Sweden, Germany). It highlights the role of financial markets, government programs, civil society, and cooperative structures in ensuring socially significant investments. Special attention is paid to the practices of social

investing, the use of green and social bonds, and the activities of pension funds and national development banks.

In the Ukrainian context, the article explores barriers to ESG implementation, such as institutional instability, limited financing instruments, and a low level of corporate social responsibility. At the same time, it identifies the potential of the public sector, international partnerships, and civic initiatives in transforming the investment landscape. Based on the EU countries' experience, the article proposes strategic directions for improving Ukraine's investment policy, including strengthening ESG orientation, developing social entrepreneurship, ensuring transparency in reporting, and supporting small and medium-sized enterprises through socially focused financial tools.

Keywords: investment management, social policy, responsible business, sustainable development, social investment, social responsibility, European experience.

Постановка проблеми. Сучасна соціально-економічна трансформація потребує нових підходів до управління інвестиційними процесами, які б поєднували економічну ефективність із соціальною відповідальністю. В умовах зростання глобальних викликів - зміни клімату, соціальної нерівності, загроз інституційній стабільності - посилюється попит на такі моделі інвестиційного менеджменту, які враховують не лише прибутковість, а й вплив інвестицій на довкілля, суспільство та систему управління. Відповідно, на перший план виходять принципи ESG (екологічні, соціальні та управлінські стандарти), що трансформують традиційне розуміння інвестування [12].

Особливої актуальності ця проблема набуває для країн, які перебувають у стані структурної перебудови економіки, зокрема для України. З одного боку, українська держава потребує масштабних інвестицій для відновлення та модернізації інфраструктури, розвитку людського капіталу, підтримки бізнесу в умовах війни та поствоєнної відбудови. З іншого - інтеграція до європейського простору зумовлює необхідність адаптації до європейських підходів у сфері соціально відповідального інвестування. У цьому контексті важливим є вивчення досвіду країн ЄС, де інвестиційна політика тісно поєднується із соціальними пріоритетами та довгостроковими цілями сталого розвитку.

Незважаючи на зростання інтересу до ESG та соціального інвестування, в Україні досі бракує цілісної політики, нормативного забезпечення та ефективних інструментів, які б стимулювали бізнес до включення соціальних та екологічних аспектів у свої інвестиційні стратегії. Це зумовлює необхідність глибокого аналізу європейського досвіду та формування практичних рекомендацій щодо впровадження відповідального інвестиційного менеджменту в національну економічну систему.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукової літератури свідчить про зростаючий інтерес до тематики інвестиційного менеджменту в контексті соціальної відповідальності. У роботах таких українських дослідників, як Шевченко С. О. [10] та Петрова Н. В. [7], акцентується увага на необхідності переорієнтації інвестиційних стратегій підприємств на довгострокову сталість,

екологічну безпеку та соціальну відповідальність. Основні теоретичні підходи формуються на перетині класичної інвестиційної теорії та концепції **сталого розвитку**.

У європейських дослідженнях, зокрема роботах **A. Müller [15]**, **M. Kramer [16]**, **A. Sachs [13]**, домінує підхід "shared value" (спільна цінність), згідно з яким корпоративні інвестиції мають бути інтегровані з цілями суспільного добробуту, включаючи інклюзію, енергетичну ефективність та соціальні інновації.

Українські науковці (зокрема, **Яценко Л. [11]**, **Савченко М. [9]**) у своїх публікаціях наголошують на дефіциті інституційної довіри, високих ризиках та недостатньому рівні інституціоналізації ESG-факторів (екологічних, соціальних, управлінських) у практиці інвестиційного менеджменту.

Мета статті - є дослідження теоретичних засад та практичних підходів до інвестиційного менеджменту в контексті реалізації соціальної політики та концепції відповідального бізнесу, а також порівняння українського та європейського досвіду в цій сфері з метою виявлення перспектив інтеграції соціально орієнтованих інвестиційних стратегій у національну економічну практику України.

Виклад основного матеріалу. Інвестиційний менеджмент традиційно розглядається як система управління фінансовими потоками з метою досягнення прибутку. Однак у контексті соціальної відповідальності акценти зміщуються в бік етичного інвестування, яке враховує соціальні, екологічні та управлінські (ESG) критерії. Соціальна політика, у свою чергу, визначає загальні орієнтири і нормативні межі для таких інвестицій. Відтак, виникає взаємозв'язок: соціально відповідальний бізнес підтримує реалізацію соціальної політики через відповідні інвестиційні стратегії, а держава створює умови для розвитку такого бізнесу через інституційну підтримку та регуляцію.

ESG-підходи - це концепція інвестування, яка враховує три ключові чинники [1]:

- E (Environmental) - екологічні аспекти: вплив компанії на довкілля, енергоефективність, управління відходами тощо;
- S (Social) - соціальні аспекти: умови праці, права людини, взаємодія з громадою, інклюзія;
- G (Governance) - корпоративне управління: прозорість, етика, відповідальність керівництва, антикорупційні заходи.

ESG-підходи дозволяють оцінити не лише фінансову ефективність інвестицій, а й їхній внесок у сталий розвиток. У контексті статті це означає, що інвестори дедалі більше звертають увагу на соціально та екологічно відповідальну поведінку компаній.

Країни ЄС демонструють високий рівень інтеграції принципів соціальної відповідальності в інвестиційну практику. Зокрема, такі країни як Німеччина, Швеція та Нідерланди активно впроваджують принципи ESG в управління державними пенсійними фондами, страховими компаніями та приватними інвестиційними структурами. Європейська Комісія запровадила стратегію сталого фінансування, що передбачає створення правової бази для прозорості інвестицій у контексті їх соціального впливу. Розвиток «зелених» облігацій,

соціального кредитування та фінансових інструментів, орієнтованих на вплив, став можливим завдяки скоординованій політиці держав і бізнесу [8].

В Україні концепція соціально відповідального інвестування перебуває на етапі становлення. Хоча зростає інтерес до ESG-підходів, бракує законодавчого підґрунтя, інституційної підтримки та прозорої методології оцінки соціального ефекту інвестицій. Однак окремі компанії вже ініціюють соціальні проекти, а іноземні інвестори вимагають дотримання принципів відповідального ведення бізнесу. З боку держави необхідна розробка стимулів для відповідального інвестування, зокрема податкових пільг, грантових програм, а також освітніх ініціатив [4].

З метою виявлення перспектив інтеграції соціально орієнтованих інвестиційних стратегій у національну економічну практику України було проведено порівняння інвестиційного менеджменту в різних країнах Європейського Союзу (ЄС). Ключовими критеріями були обрані: інституційне середовище, пріоритети інвестування, роль держави, участь соціальних/екологічних чинників, рівень розвитку фінансових ринків тощо. Нижче подано порівняльну характеристику на прикладі Німеччини, Франції, Швеції, Польщі та Італії.

Таблиця 1

Порівняння інвестиційного менеджменту в різних країнах Європейського Союзу (ЄС)

Країна	Характеристика системи	Пріоритети	Соціальна політика	Інструменти	Особливість
Німеччина	Високоінституціоналізований ринок інвестицій з потужним сектором промисловості, банків і пенсійних фондів.	Інновації, «зелена» економіка, цифровізація, підтримка Mittelstand (середнього бізнесу).	Вбудована в корпоративну культуру (соціальна відповідальність, робочі ради, ESG).	Банківські кредити, державні інвестиційні програми (наприклад, KfW), фондові ринки.	Орієнтація на довгострокову стійкість і стабільність.
Франція	Активна участь держави в інвестиційному процесі, централізоване управління державними фондами.	Інфраструктура, енергетика, культура, соціальні послуги	Реалізується через державні програми, податкові стимули для соціальних інвестицій.	Bpifrance (державний інвестбанк), облігації, інституційні інвестори.	Високий рівень державного впливу на ринки капіталу.
Швеція	Прозорий ринок, розвинена культура відповідального інвестування (SRI)	Сталий розвиток, інновації, екологічна трансформація	Інтегрується через стратегії компаній, високі стандарти ESG	Пенсійні фонди, венчурні інвестиції, соціальні облігації	Системність та довіра між державою, бізнесом і громадянським суспільством

Продовження таблиці 1

Країна	Характеристика системи	Пріоритети	Соціальна політика	Інструменти	Особливість
Польща	Перехідна економіка з посиленням ролі держави у стратегічних інвестиціях	Інфраструктура, енергетика, підтримка малого та середнього бізнесу	Реалізується через національні програми (наприклад, «Polski Ład»)	Європейські фонди, державно-приватне партнерство, банківське фінансування	Залежність від іноземних інвесторів і європейських структурних фондів
Італія	Комбінація регіонального підходу з державною підтримкою стратегічних секторів	Туризм, аграрний сектор, охорона культурної спадщини	Залучення приватного сектору до вирішення соціальних проблем (соціальні підприємства)	Інвестиційні платформи, регіональні фонди, податкові пільги.	Активна участь громадських організацій та кооперативів

*Авторська розробка на основі літературних джерел [2,13,14,16]

Порівняння інвестиційних систем Німеччини, Франції, Швеції, Польщі та Італії демонструє різні підходи до організації ринку капіталу, соціальної політики та стратегічних пріоритетів, що обумовлені як історичними, так і інституційними особливостями [6]. Незважаючи на спільну орієнтацію на сталий розвиток та інновації, моделі країн відрізняються ступенем централізації, роллю держави, інструментами фінансування та рівнем інтеграції соціальної політики в інвестиційні процеси (Таблиця 2).

Таблиця 2

Інституційні підходи до інвестиційного менеджменту у контексті ESG і соціальної політики в ЄС

Країна	Роль держави	Фокус ESG	Розвинутість фінансових ринків	Соціальна інтеграція
Німеччина	Помірна	Високий	Висока	Вбудована
Франція	Висока	Середній	Помірна	Державні програми
Швеція	Низька	Дуже високий	Середня	Корпоративна
Польща	Висока	Середній	Висока	Державний фокус
Італія	Помірна	Середній	Помірна	Громадський сектор

*Авторська розробка на основі літературних джерел [2,13,14,16]

Аналіз п'яти європейських країн (Німеччина, Франція, Швеція, Польща, Італія) демонструє різні моделі взаємодії держави, бізнесу та суспільства у впровадженні ESG-принципів та розвитку сталих фінансових ринків [5]. Розглянемо детальніше кожен з країн:

1. Німеччина. Відзначається високим рівнем ESG-фокусу та розвинутими фінансовими ринками, з помірною роллю держави. Соціальна інтеграція є

глибоко вбудованою у корпоративну культуру (через робочі ради, соціальні стандарти, ESG-звітність). Такий підхід забезпечує баланс між ринковими механізмами та соціальною відповідальністю, стимулюючи інновації та довгострокову стійкість.

2. Франція. Характеризується високою участю держави у регуляції та фінансуванні, однак рівень ESG-фокусу є середнім, що свідчить про інституційно керовану, але менш децентралізовану модель ESG-підходів. Рівень розвитку фінансових ринків – помірний, а соціальна інтеграція відбувається переважно через державні програми. Це робить модель більш вертикально інтегрованою, залежною від політичної волі та бюджетних ресурсів.

3. Швеція. Є прикладом низької участі держави, але дуже високого рівня ESG-фокусу. Хоча фінансові ринки мають середню розвинутість, саме корпоративна інтеграція соціальних практик робить шведську модель унікальною. Висока довіра між бізнесом, суспільством і урядом дозволяє ринку самостійно генерувати сталі інвестиційні практики без надмірного державного втручання.

4. Польща. У Польщі спостерігається висока роль держави в економіці, з помірним ESG-фокусом, однак фінансові ринки тут досить розвинуті. Соціальна політика реалізується через державні механізми, що робить модель подібною до французької, але з вищою залежністю від зовнішніх інструментів (наприклад, ЄС-фондів). Це свідчить про перехідний характер системи, де ESG лише поступово інтегрується у практики.

5. Італія. Має помірну роль держави, середній ESG-рівень і помірну розвинутість фінансових ринків. Особливістю є активна роль громадського сектору та кооперативів у соціальній інтеграції. Це формує децентралізовану модель, де суспільні ініціативи доповнюють державну політику, особливо в регіонах та соціально чутливих сферах (туризм, культура, агросектор).

Отже, Швеція - приклад високої ESG-зрілості при низькому втручанні держави, Німеччина - збалансована модель з ефективною корпоративною інтеграцією соціальної відповідальності, Франція та Польща - державоцентричні підходи з середнім ESG-прогресом, Італія - акцент на громаду та кооперативи як носії соціальної інтеграції.

Ці відмінності вказують на те, що успішна ESG-модель можлива як у централізованих, так і у децентралізованих системах, але потребує гармонії між регуляторною підтримкою, ринковими інструментами та громадською активністю.

Концепцію ESG зазвичай розглядають як окремий підхід до оцінки та розкриття результатів інвестицій або наслідків діяльності компанії для навколишнього середовища, що в сукупності та в глобальному масштабі спрямований на досягнення цілей сталого розвитку [3].

Європейський досвід може стимулювати відповідальне інвестування в Україні через кілька ключових механізмів:

1. Регуляторна підтримка на рівні ЄС. Європейський Союз впровадив регламент щодо розкриття інформації про сталий розвиток (SFDR), який зобов'язує фінансові установи інформувати інвесторів про екологічні та

соціальні ризики. Це підвищує прозорість і сприяє вибору етичних інвестиційних стратегій. *В Україні такий підхід може бути впроваджений через аналогічні закони або рекомендації для банків та інвестиційних фондів.*

2. Інституційне лідерство. У багатьох країнах Європи державні пенсійні фонди, страхові компанії та державні банки використовують ESG-критерії як обов'язкові у прийнятті інвестиційних рішень. *Україна може перейняти цей досвід, зробивши ESG-фактори частиною державної інвестиційної політики.*

3. Фінансові інструменти. Європа активно розвиває зелені облігації, соціальне кредитування, impact investing - інвестиції з вимірюваним соціальним ефектом. *Для України це можливість створити ринок соціальних і зелених облігацій, що дасть бізнесу доступ до дешевого фінансування.*

4. Навчання та сертифікація. У країнах ЄС діють програми з навчання відповідальному інвестуванню, а також сертифікації компаній за ESG-показниками. *Українські університети, торгово-промислові палати, банки можуть впровадити подібні курси або сертифікаційні програми.*

5. Публічні ініціативи та довіра. У Європі висока культура відповідального споживання та інвестування: громадськість чинить тиск на бізнес, вимагаючи дотримання соціальних стандартів. *Поширення інформації та просвіта в Україні можуть підвищити суспільний запит на відповідальні інвестиції.*

Ці інструменти не лише адаптуються до українських реалій, а й можуть стати рушієм сталого розвитку на національному рівні.

Висновки. Інтеграція соціальної політики, корпоративної соціальної відповідальності та інвестиційного менеджменту є запорукою формування сталого економічного середовища. Європейський досвід свідчить про ефективність поєднання державної політики та ініціатив приватного сектора у розвитку відповідального інвестування. Україні доцільно врахувати ці практики для формування власної моделі соціально орієнтованого інвестиційного менеджменту. Узагальнюючи аналіз, можна констатувати, що інвестиційний менеджмент у контексті соціальної політики поступово трансформується як у ЄС, так і в Україні. В Україні процес лише набирає обертів і потребує:

- адаптації європейських регуляторних практик;
- розвитку механізмів ESG-звітності;
- активізації публічно-приватного партнерства в соціальних проєктах;
- стимулювання бізнесу до інтеграції соціальних індикаторів у свої інвестиційні стратегії.

Подальші наукові розвідки мають бути спрямовані на розробку моделей впровадження відповідального інвестування в умовах поствоєнної відбудови та інтеграції до європейського простору.

Література:

1. Бондаренко І. В. Інвестиційний менеджмент і соціальна відповідальність бізнесу: теоретичні аспекти. Київ, 2021. 320 с.
2. Варвус А.І. Зарубіжний досвід соціальної відповідальності бізнесу. *Регіональна економіка*. 2024, №1. С.112-118. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2024-1-11>.

3. Грицай О. В. Вплив соціальної політики на інвестиційну привабливість підприємств в Україні. *Економіка і держава*. 2022. № 4. С. 45–52.
4. Коваленко Т. П. Соціальна відповідальність бізнесу як чинник сталого розвитку. *Вісник Харківського національного університету*. 2020. Вип. 157. С. 67–74.
5. Литвиненко О. М. Вплив європейських стандартів на розвиток соціально відповідального інвестиційного менеджменту в Україні. *Вісник Київського університету права*. 2021. Вип. 18. С. 112–119.
6. Миронова І. В. Соціальна відповідальність як частина інвестиційної стратегії підприємства. *Бізнес-інформ*. 2023. № 6. С. 41–47.
7. Петрова Н. В. Соціальна політика та інвестиційна діяльність: взаємозв'язок і перспективи. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2021. Т. 37, № 1. - С. 34–42.
8. Поліщук В. С. Соціальна політика і бізнес: інвестиції як інструмент взаємодії. *Вісник НАН України*. 2020. № 9. С. 89–95.
9. Савченко, М. І. Інвестиції та соціальна політика: методологічні підходи. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2021. № 5. С. 33–40.
10. Шевченко С. О. Інвестиційний менеджмент у системі соціально відповідального бізнесу. *Бізнес Інформ*. 2023. № 1. С. 23–30.
11. Яценко, Л. В. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні: сучасні тенденції та виклики. *Менеджмент та підприємництво*. 2022. № 3. С. 19–27.
12. Nowak, K. Responsible Investment Strategies and Social Policy Implementation in Europe. *Journal of Sustainable Finance*. 2022. Vol. 10, Issue 4. P. 55–68.
13. Dembinski, P. Socially Responsible Investment and its Impact on Social Policy in Europe. *Journal of European Social Policy*. 2020. Vol. 12, No. 1. P. 23–39.
14. Petrova, I. Social Policy and Investment Management: Lessons from Ukraine and Europe. *Journal of Social Policy Research*. 2022. Vol. 11, Issue 3. P. 99–112.
15. Müller, A. Corporate Social Responsibility and Investment Management in the EU: Trends and Challenges. *European Journal of Business Studies*. 2021. Vol. 15, Issue 2. P. 112–130.
16. Wójcik, P. Social Investment and Responsible Business in the EU: Policy and Practice. *Journal of European Policy*. 2022. Vol. 27, Issue 1. P. 70–84.

References:

1. Bondarenko, I. V. (2021). Investytsiinyi menedzhment i sotsialna vidpovidalnist biznesu: teoretychni aspekty. [Investment management and corporate social responsibility: theoretical aspects]. Kyiv, 320 s [in Ukrainian].
2. Varvus, A. I. (2024). Zarubizhnyy dosvid sotsial'noyi vidpovidal'nosti biznesu [Best practices of socially responsible business]. *Rehional'na ekonomika - Regional Economy*, 111 (1), 112–118. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2024-1-11> [in Ukrainian].
3. Hrytsai, O. V. (2022). Vplyv sotsialnoi polityky na investytsiynu pryvablyvist pidpriemstv v Ukraini. [The impact of social policy on the investment attractiveness of enterprises in Ukraine] *Економіка і держава*. № 4. С. 45–52 [in Ukrainian].
4. Kovalenko, T. P. (2020). Sotsialna vidpovidalnist biznesu yak chynnyk staloho rozvytku. [Business social responsibility as a factor of sustainable development]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu*. Vyp. 157. S. 67–74 [in Ukrainian].
5. Lytvynenko, O. M. (2021). Vplyv yevropeyskykh standartiv na rozvytok sotsialno vidpovidalnoho investytsiinoho menedzhmentu v Ukraini. [The impact of European standards on the development of socially responsible investment management in Ukraine]. *Visnyk Kyivskoho universytetu prava..* Vyp. 18. S. 112–119 [in Ukrainian].
6. Myronova, I. V. (2023). Sotsialna vidpovidalnist yak chastyna investytsiinoi stratehii pidpriemstva. [Social responsibility as part of a company's investment strategy]. *Biznes-inform*. № 6. S. 41–47 [in Ukrainian].

7. Petrova N. V. (2021). Sotsialna polityka ta investytsiina diialnist: vzaiemozviazok i perspektyvy. [Social policy and investment activity: relationship and prospects]. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. T. 37, № 1. S. 34–42 [in Ukrainian].
8. Polishchuk, V. S. (2020). Sotsialna polityka i biznes: investytsii yak instrument vzaiemodii. [Social policy and business: investment as a tool for interaction]. Visnyk NAN Ukrainy. № 9. S. 89–95.
9. Savchenko, M. I. (2021). Investytsii ta sotsialna polityka: metodolohichni pidkhody. [Investment and social policy: methodological approaches]. Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti. № 5. S. 33–40 [in Ukrainian].
10. Shevchenko, S. O. (2023). Investytsiinyi menedzhment u systemi sotsialno vidpovidalnoho biznesu. [Investment management in the system of socially responsible business]. Biznes Inform. № 1. S. 23–30 [in Ukrainian].
11. Yatsenko, L. V. (2022). Sotsialna vidpovidalnist biznesu v Ukraini: suchasni tendentsii ta vyklyky. [Corporate Social Responsibility in Ukraine: Current Trends and Challenges]. Menedzhment ta pidpriemnytstvo. № 3. S. 19–27.
12. Nowak, K. Responsible Investment Strategies and Social Policy Implementation in Europe. Journal of Sustainable Finance. 2022. Vol. 10, Issue 4. P. 55–68.
13. Dembinski, P. Socially Responsible Investment and its Impact on Social Policy in Europe. Journal of European Social Policy. 2020. Vol. 12, No. 1. P. 23–39.
14. Petrova, I. Social Policy and Investment Management: Lessons from Ukraine and Europe. Journal of Social Policy Research. 2022. Vol. 11, Issue 3. P. 99–112.
15. Müller, A. Corporate Social Responsibility and Investment Management in the EU: Trends and Challenges. European Journal of Business Studies. 2021. Vol. 15, Issue 2. P. 112–130.
16. Wójcik, P. Social Investment and Responsible Business in the EU: Policy and Practice. Journal of European Policy. 2022. Vol. 27, Issue 1. P. 70–84.